

*Status
Stil*

060 / 676 88 01
060 / 4 84 64 91

Нови Београд, Др Ивана Рибара 88

СРПСКА ОФИЦИРСКА САБЉА М.1895/1995 И ПАРАДНИ БОДЕЖИ ВИДОВА ВОЈСКЕ

САБЉЕ : 25 месечних рата

стандартна.....месечна рата- 4.100,00 дин.
посребрен.....месечна рата – 3.700,00 дин.
посребрена..... месечна рата - 4.500,00.дин.
позлаћен.....месечна рата – 4.200,00 дин.
позлаћена.....месечна рата ~5.000,00 дин.

БОДЕЖИ : 20 месечних рата

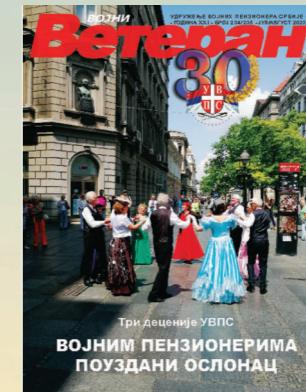
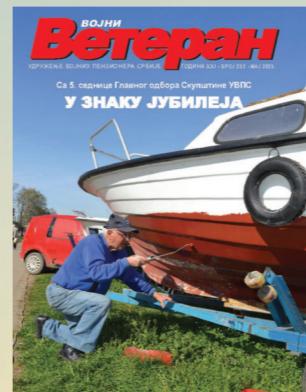
посребрен.....месечна рата – 3.700,00 дин.
позлаћен.....месечна рата – 4.200,00 дин.

ВОЈНИ *Ветеран*

УДРУЖЕЊЕ ВОЈНИХ ПЕНЗИОНЕРА СРБИЈЕ

• ГОДИНА XXII • БРОЈ 240 • ЈАНУАР 2024.

Војнопензионерске теме и дилеме

ДА ПЕНЗИЈЕ СЛЕДЕ ПЛАТЕ

Скупштинско здање
по пројекту Константина
Јовановића из 1892. године

Здање Народне скупштине Републике Србије

УКРАС ПРЕСТОНОГ ГРАДА

Поглед на велику салу

Почетак заседања Скупштине обавља се уз почаст гарде

Дом Народне скупштине Републике Србије је објекат на тргу Николе Пашића у Београду. Та институција је, од 1936. до 1945. године, извorno позната под називом Скупштина Краљевине Југославије. Године 1945. је преименована у Савезну скупштину. Нов назив се одржао кроз времена постојања СФРЈ и СРП. После нестања Државне заједнице Србије и Црне Горе, 23. јула 2006. године овај Дом постаје званично здање Народне скупштине Републике Србије.

Изградња парламента је трајала веома дugo, скоро 30 година. Камен темељац је 27. августа 1907. године положио краљ Србије Петар I Карађорђевић, али је градња прекинута избијањем Првог светског рата. Наставак радова није отпочео одмах након завршетка рата, па је зграда довршена тек 1936. године, а прво заседање Народне скупштине Краљевине Југославије у овој згради је одржано 21. октобра 1936. године. Зграду парламента је пројектовао архитекта Јован Илкић, који је преминуо 1917. године, не дочекавши завршетак изградње.

Одлуком Скупштине града Београда из 1984. године Дом народне скупштине је проглашен за споменик културе.

Дом Народне скупштине је једно од монументалних здања у Београду и налази се на простору омеђеном — тргом Николе Пашића, с предње стране и улицама Косовском, Таковском и Влајковићевом, с задње и бочних страна. Простор на коме се налази здање заузима око пола хектара и покрivenо је зеленилом, а у делу до Влајковићеве улице се налази мали парк.

Простор на коме се данас налази Дом Народне скупштине у време почетка изградње, 1907. године је био зарастао у коров и шевар, а у првој половини 19. века овде се налазила једна од најлепших турских џамија у Београду. Она је била сазидана од тесаног камена, али је њена градња била напуштена и дуго је стајала тако недовршена па је прозвана Батал џамија. Њен назив потиче од турске речи батал што значи — порушена, запуштена. Поред џамије је пролазио Цариградски друм, који се пружао данашњом трасом Булевара краља Александра. На пољани у близини џамије, а на месту данашњег Дома народне скупштине, 1830. године је одржана Велика народна скупштина Србије на којој је прочитан хатишериф турског султана Махмуда II о правима Срба и суптанов берат којим се кнезу Милошу Обреновићу потврђује право наследног кнеза. Након одласка Турака из Србије, 1867. године, Батал џамија је била срушена, али је читав крај још дugo времена носио назив по њој.

Године 1892. Министарство грађевина Краљевине Србије је израду пројекта нове Скупштине поверило архитекти Константину Јовановићу, који је пре тога пројектовао зграду Народне банке, као и друге јавне грађевине. Због политичких превирања, као и материјалних разлога, градња објекта је била одложена за неколико година. Пошто је доношењем новог Устава из 1901. године Народна скупштина постала дводомни парламент била је потреба новог здања, које је под једним кровом требало да обједини Народну скупштину, Сенат и Државни савет, као и заједничке просторије, кабинете и одговарајући број канцеларија. Због тога је исте године Министарство грађевина расписала нови конкурс за пројекат „Дома народног представништва“. На овом конкурсу победио је београдски архитекта Јован Илкић, чији се пројекат у великој мери ослањао на Јовановићеве идејне нацрте из 1892. године. Због спличности два пројекта, био је изложен критичкој јавности, која је постављала питање оригиналности ауторства и предлагала расписивање новог кон-

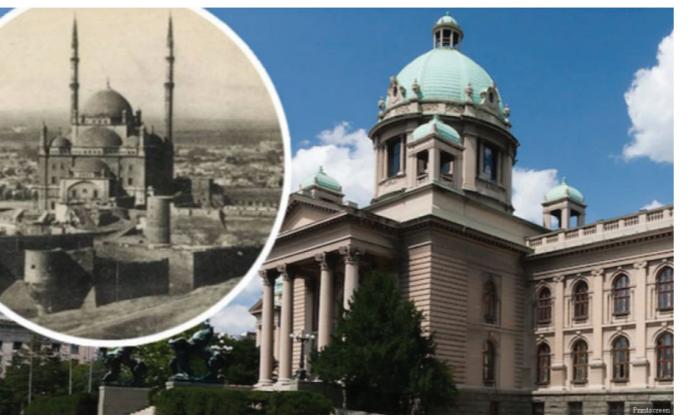
Хол Дома Народне скупштине

У једном од кабинета

Изградња парламента је трајала веома дugo, скоро 30 година. Камен темељац је 27. августа 1907. године положио краљ Србије Петар I Карађорђевић

У првој половини 19. века овде се налазила Батал џамија, једна од најлепших турских џамија у Београду.

Наставак са 2. стране

курса који би предвиђао изградњу скупштинске зграде у националном стилу.

Династичка смена 1903. године и доношење новог Устава, којим је Народна скупштина поново постала једнодомна, нису утицали на измене пројекта који је израдио Јован Илкић. Ипак одређени политички проблеми, попут Царинског рата одложили су почетак градње, која је почела тек 1907. године. Полагање камена темељаца одржано је 27. августа (9. септембра) 1907. године, у присуству краља Петра I Карађорђевића и престолонаследника Ђорђа, народних посланика и дипломатског кора. Повеља која је том приликом уздизана у темеље садржала је имена краља, митрополита, и главног архитекте Јована Илкића.

Извођење радова поверено је београдском предузимачу Васи Тешићу. Градња је текла веома споро, па је до 1910. године изграђен само сутерен зграде. Бурни историјски догађаји, утицали су на то да до завршетка Првог светског рата, 1918. године здање буде изграђено само до нивоа првог спрата. Након завршетка рата и формирања Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца одлучено је да радови буду обновљени. Због смрти архитекте Илкића, руковођење радовима, који су се тицали не само измена већ и рестаурације изгубљених нацрта, поверено је његовом сину архитекту Павлу Илкићу. Према обновљеним пројектима, изградња је настављена 1920. године. Најпре су морали да се обнове завршени делови, који су пропали, јер нису били заштићени у току четири ратне године. Било је потребно проширити свечану дворану и дворану за седицне, јер је КССР имала више посланика од Србије. У новембру 1923. је јављено да је „нова скупштина под кровом“, тј. да је подигнуто „мало кубе над великим средњим кубетом“, на коме су затим истакнути државна застава и „убицајена зелена грана“.

Обновљена градња Дома Народне скупштине ишла је такође споро и трајала је до 1926. године, када је потпуно обустављена. Трећа фаза извођења Скупштине уследила је након смрти краља Александра, 1934. године, од пролећа 1935. Извођач радова тада је постало Архитектонско одељење Министарства грађевина, а главни пројектант овог Одељења био је руски архитекта Никола Краснов. Он је био руски емигрант, који је током свог тридесетогодишњег искуства титулу „архитекте Руског царског двора“, а потом и „академија архитектуре“. Посебан допринос репрезентативности Краснов је дао пројектом ентеријера са свим детаљима. За мање од две године изградња је била приведена крају и Палата Народне скупштине је свечано освећена 18. октобра 1936. године у присуству краља Петра II Карађорђевића. Сутрадан је одржана и прва седница у новом здању, и то последња седница старог сазива. Два дана касније, 21. октобра 1936. године, одржана је у прва седница Народне скупштине Краљевине Југославије у присуству свих чланова тадашње Владе Милана Стојадиновића.

Рад парламента у новом здању Скупштине није потрајао дugo — свега три године, јер је септембра 1939. године, након склапања споразума Цветковић—Мачек, Народна скупштина Краљевине Југославије била распуштена. У исто време у Европи је избио Други светски рат, а ратни пожар је априла 1941. године захватио и Краљевину Југославију. Дом Народне скупштине је готово неоштећен преживео немачко бомбардовање 6. априла 1941. године. А одмах по окупацији Београда, у ово здање се уселила цивилна окупациона управа из Србије. Зграда Скупштине је остала неоштећена током савезничког бомбардовања априла 1944. као и током борби за ослобођење Београда, октобра 1944. године. Убрзо после ослобођења Београда, у Дому Народне скупштине је 19. новембра 1944. године одржана седница Председништва АВНОЈ-а, на којој је донета одлука да се маршал Југославије Јосип Броз Тито одликује Орденом народног хероја.

Након Другог светског рата, Дом Народне скупштине је постао место забивања многих историјских догађаја. Овде је након споразума Тито—Шубашић, 7. марта 1945. године проглашена Демократска Федерativна Југославија, а од 7. до 10. августа 1945. је одржано Треће заседање АВНОЈ-а на коме је АВНОЈ прерастао у Привремену народну скупштину, у коју је ушао и део народних посланика, изабраних на изборима 1938. године. Након избора за Уставотворну скупштину, одржаних 11. новембра 1945. године, овде је на другу годишњицу заседања АВНОЈ-а у Јајцу, 29. новембра 1945. донета „Декларација о проглашењу Републике“, којом је успостављена Федерativна Народна Република Југославија (ФНРЈ). Два месеца касније, 31. јануара 1946. године овде је проглашен и први Устав ФНРЈ, према коме је Народна скупштина ФНРЈ имала два дома — Савезно веће и Веће народа.

Један од свакако најзначајнијих догађаја одржаних у Дому Народне скупштине била је Прва конференција Покрета несврстаних, одржана од 1. до 6. септембра 1961. године. На овој Конференцији учествовале су делегације 25 земаља учесница, три земаља посматрача и 24 представника ослободилачких покрета из свих делова света. Најважнији документ усвојен на овој Конференцији била је ткз. „Београдска декларација“ у којој су изнесени — ставови учесника о суштинским проблемима света, закључци о одређеним отвореним питањима и предлози за њихово решавање. Са ове Конференције су била упућена и посебна писма председнику САД Џону Кенедију и премијеру СССР Никити Хрушчову, у којима су позвани да обнове преговоре како би се отклонила ратна опасност.

Скупштинско здање је осмишљено и изведенено као монументални, репрезентативни објекат, уз строго поштовање академских принципа. Строго поштовање академских принципа за време пројектовања објекта, представљајући је најприкладније решење палате таквог типа, програма и намене.

У просторијама здања се налази право уметничко благо у вису слика, скулптура, икона, књига и других артефаката.

Извор: Сајт Скупштине Србије